

Den aktuelle sikkerhetssituasjonen i Europa

Vedtatt av Oslo Arbeiderpartis representantskap 26. mars 2022.

Krigen i Ukraina krever handling fra det internasjonale samfunnet. Norge har en plikt til å bidra med all den hjelp og støtte vi kan for å hjelpe de millionene av mennesker som nå rammes av krigføringen i Ukraina. Vi har et solidarisk ansvar for å bistå og ta imot vår andel av de ukrainske flyktningene som nå strømmer mot resten av Europa. Oslo Arbeiderparti støtter opp om regjeringen som nå forbereder seg på å ta imot mennesker i stor nød, samtidig som vi bidrar med militært og sivilt materiell.

Europa er nå i en økonomisk og finansiell kamp mot russisk aggresjon og det er vanskelig å se for seg at forholdet vil normaliseres uten videre når krigen i Ukraina tar slutt. I denne situasjonen mener Oslo Arbeiderparti at Norge er best tjent med å stå politisk tett sammen med våre partnere i NATO og EU. NATO er bærebjelken i norsk sikkerhetspolitikk. Arbeiderpartiet har stått ved og støttet norsk NATO-medlemskap sammenhengende siden 1949. Arbeiderpartiets støtte til NATO ligger fast. Etter Berlinmurens fall har også flere tidligere sovjetrepublikker og tidligere medlemsland i Warszawapakten søkt, og fått medlemskap i NATO. Friheten til å gjøre dette er viktig og i tråd med sentrale demokratiske og selvbestemmelsesprinsipper, som ligger til grunn for en fri, åpen og regeldrevet verdensorden.

Oslo Arbeiderparti aksepterer ikke påstanden om at denne utvidelsen eller NATO utgjør en trussel mot Russland. Russland har ingen saklige grunner til å bekymre seg for NATO. Tvert imot viser angrepet på Ukraina at NATOs nye medlemsland med rette har vært bekymret for sin sikkerhet, og derfor har svært gode grunner til å ha søkt trygghet under NATOs sikkerhetsfellesskap.

Norge må aktivt bruke sitt medlemskap i FNs Sikkerhetsråd. Særlig viktig for krigen i Ukraina vil være en felles uttalelse fra FNs Sikkerhetsråd om urban krigføring. Uttalelsen bør ta utgangspunkt i de syv tiltakene trukket frem av statsministeren i hans tale i den åpne debatten i sikkerhetsrådet 25 januar.

Regjeringen i Ukraina har tatt skritt for å få bukt med korrupsjonen i landet, og ønsker medlemskap i EU. Putins brutale angrep på Ukraina kan ikke forsvares med at Russlands sikkerhetsbehov trues av utviklingen i Ukraina. Det er derimot grunn til å anta det er andre sider ved Ukrainas politikk som fremstår truende. Ikke for Russland, men for Putins regime i Russland.

Oslo Arbeiderparti mener Norge må stå solidarisk med Ukraina og være trofast mot den frie og demokratiske verdensorden. Vi må gi Ukraina og dets legitime myndigheter all nødvendig støtte, bortsett fra militær intervensjon i landet. Små og mellomstore land er alle i faresonen dersom stormakter, også i vårt århundre, vinner fram med å ta seg til rette i sine geografiske nabolag. Det er derfor i Norges interesse med en regelstyrt verdensorden der folkeretten respekteres.

Situasjonen i Europa krever at vi står i solidaritet med Ukraina og det europeiske fellesskapet ved å tilslutte oss sanksjoner som innføres. Samtidig er det viktig å støtte sivilsamfunnsaktører i Russland, som kjemper for demokratiske rettigheter, og mot myndighetenes krigføring i Ukraina. Norge må tilby asyl og beskyttelse til russiske borgere som søker og har rett på det.

Den nye situasjonen gjør det nødvendig å styrke forsvaret i Norge og i flere andre europeiske NATO-land. Forsvaret bør få overført betydelige midler for å svare på den aktuelle situasjonen. Det er viktig for blant annet å tette hullene i cyberforsvaret, dekke utstyrsmangel og styrke bemanningen. Det kan være et alternativ å fremskynde neste langtidsplanprosess slik at neste langtidsplan for Forsvaret gjelder fra 2023, ikke 2024. Norge bør nærme seg NATOs 2%-mål raskt ved at ytterligere friske midler

tilføres forsvarsbudsjettet. Det blir viktig for Norge å ytterligere styrke militært samarbeid med EU, Norden, og land som Tyskland, Frankrike og Nederland.